

HISTORIEK VAN DE BEIAARD VAN AARSCHOT

Het Oude Land Van Aarschot - 1976

VRAAG NR. 124

In het vooruitzicht van een uitgave over verdwenen en bestaande beiaarden in België en verdwenen en bestaande klokken in België zoek ik alle historische en technische gegevens, met zo mogelijk een gedetailleerde beschrijving van de beiaard en dit vanaf de allereerste beiaard (zelfs vanaf de eerste voorslag en/of voorspel), dit voor de streek van Aarschot, zoals te Baal en Aarschot zelf. Zijn er ook beiaardiers bekend (namenlijst, met vermelding van prestatiejaren)? Bestaat er hieromtrent ook literatuur?

J.F. DEBUYST, Brussel

A. Coeck

Historisch Onderzoek naar de beiaard van Aarschot

Flor Trappers
info@flor-trappers.be

ANTWOORD Nr. 124 (Vgl. O. L. v. A., XI, 1976, blz. 78).

De belangstelling wat nader bepaald de beiaard van Aarschot betreft is niet nieuw en evenmin de actie om terug een beiaard in de toren van de O.L.V.-kerk te plaatsen.

Inderdaad zien we dat enkele jaren vóór het uitbreken van de tweede wereldoorlog de toen zeer actieve Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer het initiatief genomen had om terug een beiaard te plaatsen.

Ouderen herinneren zich waarschijnlijk wel dat in het kader van die actie de Amerikaan Bigalow, die toen stadsbeiaardier te Leuven was, met Aarschot-kermis een beiaardconcert kwam geven aan de O.L.V.- kerk met een reizend klokkenspel.

De toestand was toen dermate geëvolueerd dat, zonder het uitbreken van de krijgsverrichtingen in 1940, Aarschot reeds lang terug een beiaard zou gehad hebben.

Nadien moest men wachten tot er in 1968 opnieuw belangstelling omtrent dit plan ontstond, zodanig zelfs dat de Aarschotse afdeling van de Lions' Club bereid gevonden werd eventueel een deel van de kosten te dragen.

Aan de hand van een deskundig onderzoek kon uitgemaakt dat er niet het minste bezwaar was tot het plaatsen van een beiaard met 37 klokken, met daarbij nog een voorslag die de uren en half uren zou slaan.

Op 8 april 1974 werd de Aarschotse Kring voor Heemkunde bereid gevonden de verdere actie te voeren. Na op 27 mei een onderhoud gehad te hebben met de heer burgemeester werd daags nadien in een uitvoerig schrijven nader gewezen op het feit dat dergelijke verwezenlijking uit cultureel en toeristisch oogpunt ongetwijfeld wenselijk was en het prestige van de stad ten goede zou komen.

In hetzelfde schrijven werd er ook op gewezen dat tot het bekomen van een toelage van 60 % vanwege de Staat en 20 % vanwege de Provincie er een technisch en een historisch verslag moest ingediend worden.

Het technisch verslag zou, in geval van een principieel akkoord, door toedoen van het Stadsbestuur dienen opgemaakt en dit voor het plaatsen van 37 klokken en een voorslag. Dit kon gemakkelijk uitgevoerd aan de hand van het deskundig onderzoek dat reeds in 1968 gebeurd was door toedoen van de Lions' Club.

Voor het historisch verslag zou dan de Aarschotse Kring voor Heemkunde instaan. Het zou het bewijs moeten brengen dat er te Aarschot vroeger een beiaard bestaan heeft, wat inderdaad het geval was.

In de kroniek van Charles Millet, die in 1597 op last van de hertog van Aarschot opgemaakt werd ⁽¹⁾, lezen we: Voor 1578 bevonden zich in de grote toren wel twaalf klokken, maar deze werden meegevoerd door de vijand, samen met nog 3 andere die zich in de kleine toren bevonden. In de goede tijd toen al deze klokken nog in de torens hingen, bestond er een welluidend klokkenspel waarop alle mooie hymnes gespeeld werden... Op dit ogenblik bezit de kerk geen mooi uurspel, alleen maar een kleintje en dan nog zonder horloge, dat men nauwelijks kan horen van het ene tot het andere eind der stad.

Belangrijk is ook dat in de toren een aangepaste kamer gebouwd is waarin ook een nieuwe beiaard zou kunnen geplaatst. Zo ver is het jammer genoeg nooit meer gekomen, vermoedelijk omdat de nodige financiële middelen daartoe ontbraken.

Om hieraan te verhelpen schijnt er nochtans in de 18e eeuw een poging geweest te zijn.

We zien inderdaad dat in het op 24 oktober 1686 opgemaakt testament van Jonker Philips Karel van Eynatten, heer van Schoonhoven, een legaat voorzien was van 3600 gulden voor een klok ⁽²⁾.

We kunnen er hierbij eveneens op wijzen dat in de verzameling Craenen, uit het kerkarchief van de O.L.V.-kerk te Aarschot, ook een en ander over de klokken vermeld wordt, spijtig genoeg zonder vermelding van datum of bron ⁽³⁾.

Uit die nota's kunnen we opmaken dat op het einde van de 15e en het begin van de 16e eeuw de koster gehouden was om het half uur 's morgens de dag in te luiden met eerst de kleine klok, daarna de grote klok, vervolgens de twee andere klokken.

Op zon- en feestdagen werden lessen en vespers ingeluid met drie grote klokken.

Van St.-Remigius tot aan de vasten werd ieder dag de avondklok geluid, wanneer de kanunniken zongen kwam een werkklokje aan de beurt. Jaargetijden hadden recht op 3 klokken, uitvaarten op 2 klokken. Verder is er ook nog sprake van een ziekenklok. Dit alles wijst er wel enigszins op dat het door Millet vernoemd getal waarschijnlijk wel juist zal zijn.

We kunnen het alleen maar spijtig vinden dat het Stadsbestuur nog steeds niet gereageerd heeft op het voorstel van de Aarschotse Kring voor Heemkunde van 28/5/1974.

A. COECK.

(1) P. DE FRAINE en W. SCHROEVEN, De Kronijk van Aarschot van Charles Millet (1597), Aarschot, 1963, blz. 14 en 15.

(2) F. DE RIDDER, Het Archief der kerk van Aarschot, in: Hagelands Gedenkschriften, VI, 1912, akte nr. 288, blz. 225-230.

(3) De gegevens hieruit, die in deze bijdrage aangehaald worden, werden ons verstrekt door de heer J. MEEUS, onlangs overleden ondervoorzitter van de Aarschotse Kring voor Heemkunde.

Rondonm 06/12/2017

In de bres voor de beiaard

AARSCHOT Hoewel het stadsbestuur de garantie voor financiering van de vredesbeiaard op zich heeft genomen, organiseren de initiatiefnemers zelf nog steeds activiteiten voor sponsoring. *Dirk Van de gaer*

Er zit beweging in de vredesbeiaard van Aarschot. Tijdens de werken aan de toren, die de komende maanden zijn voorzien, worden in de klokkengieterij de klokken al voorbereid, versierd en gegoten. Tevens wordt het klavier ontworpen en de klokkenstoel gemaakt. Het publiek, geïnteresseerden en/of sponsors worden vòòr het gieten uitgenodigd voor een bezoek aan de klokkengieterij, waar ze dan hun eigen klokken kunnen zien gieten. "Dit is steeds een heel indrukwekkend gebeuren. Het bezoek wordt er gecombineerd met een bezoek aan het lokaal klokkenmuseum", zegt Marc Van Eyck. "Tot en met het ogenblik dat de klokken worden gegoten kan nog steeds iedereen de klokken sponsoren. Op de desbetreffende klok wordt dan ook hun naam vermeld (vanaf 5000 euro). Er zijn al meer dan 20 klokken gesponsord en sommige klokken hebben zelfs al meerdere peters en meters gevonden. Zo heeft de kleinste

klok, de nr 51, al meer dan 15 keer een peter gevonden en klok nr 17 (5000 euro) telt al een 5-tal peters/meters. Dat is een zeer goed resultaat en overtreft onze verwachtingen. Voor de grotere klokken (40.000 tot 85.000) zoeken we uiteraard nog mecenassen, die - indien ge-

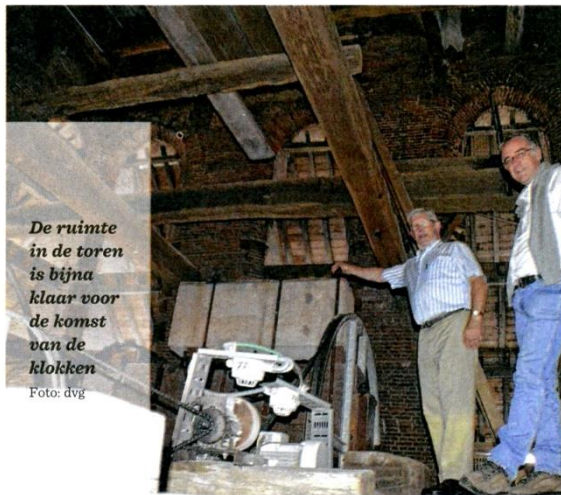
“ Voor de grotere klokken (40.000 tot 85.000) zoeken we uiteraard nog mecenassen

Marc Van Eyck
Beiaardier

wenst - hun eigen voornaam kunnen gegeven aan de klok."

Activiteiten

Marc Van Eyck en zijn collega's van de werkgroep die de vredesbeiaard naar Aarschot halen or-

De ruimte in de toren is bijna klaar voor de komst van de klokken

Foto: dvg

ganiseren enkele steunende activiteiten. "Dit jaar ga ik terug aan de pomp in Aarschot beiaard spelen. Op de donderdagen 7, 14 en 21 december kan men vanaf 10u telkens op het uur en op het halfuur komen genieten van 10 minuten beiaardmuziek" zegt Marc. "Tijdens de pauzes kunnen de mensen vragen stellen over de beiaard en de klokken en uiteraard ook over de diverse mogelijkheden van sponsoring. Op vrijdag 8 december organiseren we een groots kerstconcert ten voordele van onze vredesbeiaard. Sopraan Noémie Schellens, het Fidelio Strijk-

kwartet en harpist Bob Heuvelman brengen een onvergetelijk spektakel in de OLV-kerk." Ook wie niet kan komen op de 'beiaarddonderdag' of het kerstconcert, kan nog altijd de vredesbeiaard ondersteunen. Marc Van Eyck staat iedereen maar al te graag te woord hierover. Het doel is alvast om de herdenking van de einde van de Eerste Wereldoorlog volgend jaar te vieren met klanken van de Aarschotse vredesbeiaard.

Marc Van Eyck . marc@vew.be
. T. 0475 67 89 01

OP ZOEK NAAR EEN PROFESSIONEEL TEAM VOOR ZONNEPANELEN

TRIM ELECTRONICS

Langdorpsesteenweg 63
3200 AARSCHOT
geert@trim.be
0495/234 234

BRICO

Gouden Kruispunt 104 - SINT-JORIS-WINGE
016 63 58 52
Elke zondag en feestdag open

-25%*

op 1 kerstartikel naar keuze

* Actie enkel geldig in Brico Sint-Joris-Winge tot 31/12/2017. Korting verrekend op vertoon van de bon. 1 bon per klant en per aankoop. Niet cumuleerbaar met andere lopende promoties of met de Brico Discount Club kaart. Niet geldig op lopende bestellingen.

Stadsbestuur trekt er geen middelen voor uit en sponsorgelden volstaan niet

Plannen voor vredesbeiaard niet opgeborgen maar geld ontbreekt

AARSCHOT

De kans dat de herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog in Aarschot wordt opgeluisterd door een vredesbeiaard, wordt steeds kleiner. Het stadsbestuur heeft er geen centen voor gereserveerd.

DIRK VAN DE GAE

Marc Van Eyck, bezieler van de vredesbeiaard in Aarschot, kondigde nog maar net aan dat hij in december op de wekelijkse markt promo gaat voeren voor de vredesbeiaard, en dat er op 8 december een groots kerstconcert plaatsvindt ten voordele van het project. Dat zal hard nodig zijn, want de stad heeft maandagavond de begroting voor 2018 goedgekeurd maar geld voor de beiaard is daarin niet opgenomen.

Oppositiepartij N-VA had dit opgemerkt en vroeg of het doek over de vredesbeiaard definitief gevallen was. "Het is duidelijk dat het stadsbestuur koudwatervrees gekregen heeft na de vele negatieve reacties op dit prestigeproject", zegt N-VA-fractie leider Kevin Garcia.

Andere prioriteiten

"De Aarschottenaar ziet echt wel andere prioriteiten voor zijn stad. Nu de timing van het project niet meer haalbaar is, vragen we het stadsbestuur luid en duidelijk: stap af van dit project en durf de beslissing eerlijk te communice-

■ Marc Van Eyck (rechts) laat de hoop nog niet varen. "Wij blijven verder zoeken naar geld voor de beiaard."

MARC VAN EYCK

BEZIELER

"Het is nochtans een uniek project waar de stad nog vele jaren de vruchten kan van plukken"

ren aan de sponsors en de bevolking."

Burgemeester André Peeters (CD&V) zegt dat de beiaard helemaal nog niet is afgeschreven. "We moeten wel bekijken hoe we dit project kunnen realiseren met minder inbreng van de stadskas. We willen dat er

nog extra inspanningen komen om het grootste deel van de kosten voor de vredesbeiaard te financieren met sponsorgeld."

Marc Van Eyck reageert teleurgesteld op dat nieuws. "Het is een uniek project waar de stad nog vele jaren de vruchten kan van plukken", zegt de man.

Melodieën bestellen via app

"De oorspronkelijke plannen, om de kerkfabriek de beiaard te laten kopen met sponsoring en inbreng van de stad, werden recent nog veranderd. Het Autonoom Gemeentebedrijf Aarschot zou de beiaard aanschaffen en in dertig jaar tijd de kos-

ten ervan kunnen recupereren. Met de betaling van wekelijks beiaardspel op donderdag, beiaardspel tijdens huwelijken, betalende bezoeken door toeristen of via bestelling van beiaardmelodieën via een app zou de stad op termijn zelfs winst kunnen maken", zo maakt Van Eyck zich sterk.

"Wij blijven alvast verder zoeken naar geld voor de realisatie van de vredesbeiaard, maar bij de herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog zullen er alvast geen beiaardklanken zijn, en dat is jammer. Nu maar hopen dat het stadsbestuur nog terugkomt op zijn beslissing, via een begrotingswijziging."

Kerstconcert voor vredesbeiaard

29 november 2017 | 02u45

Op vrijdag 8 december wordt om 20 uur het Kerstconcert gehouden in de Onze-Lieve-Vrouwekerk voor de nieuwe vredesbeiaard. Die wordt in de loop van 2018 in de toren van de kerk gehangen. Het Fidelio Strijkkwartet treedt op, naast sopraan Noémie Schellens en harpist Bob Heuvelman. Toegangsprijs: 22 euro. Na het concert is er een ontmoeting in het Sancta Maria-instituut tegenover de kerk. Kaarten bij Fons van den Bergh op 0497/ 97 19 92, pastoor Huub Gerits op [016/57 20 43](tel:016572043) en Marc Van Eyck op 0475/67 89 01. (VDWT)

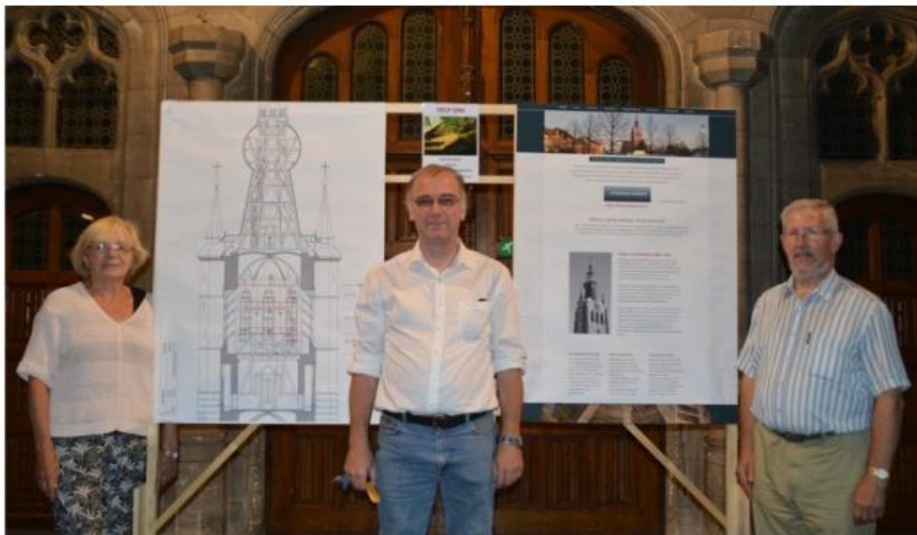
MEER OVER BOB HEUVELMAN NOÉMIE SCHELLENS HUUB GERITS FONS VAN DEN BERGH MARC VAN EYCK
ONZE-LIEVE-VROUWEKERK SANCTA MARIA-INSTITUUT KUNST, CULTUUR EN ENTERTAINMENT

Aarschot herdenkt 100 jaar einde WO I met bouw beiaard, 540 jaar nadat beiaard gestolen werd

Vredesbeiaard voor martelarenstad

20/08/2016 om 03:00 door Dirk Van de gaer

De beiaard komt in de westertoren en zal 51 klokken tellen. (FOTO: DVG)

AARSCHOT - Als herdenking en eerbetoon aan de slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog wordt in de OLV-kerk van Aarschot een beiaard gebouwd. Die moet klaar zijn in 2018, precies 100 jaar na het einde van de oorlog. Tenminste, als de nodige 450.000 euro wordt verzameld. Het Beiaardcomité zoekt nog peters en meters voor het project.

Programmagids

Aha!

Win

Jouw regio

Luister Live

GERSON M...
Ik weet niet hoe

Vredesbeiaard voor martelaarsstad Aarschot

dinsdag 23 mei 2017 - 10:59

Viaams-Brabant

De stad Aarschot krijgt volgend jaar een vredesbeiaard met 51 klokken. Die moet een herinnering zijn aan de vreselijke nacht die Aarschot meemaakte tijdens de Eerste Wereldoorlog.

De nacht van 19 op 20 augustus 1944 was een vreselijke nacht voor de burgers van Aarschot. De Duitsers hielden toen lelijk huis in de stad. 173 Aarschottenaren werden toen vermoord en de hele stad werd in brand gestoken. Aarschot is daarmee één van de steden die het hardst geleden heeft onder de Eerste Wereldoorlog en wordt daarom een martelaarsstad genoemd.

Om de gebeurtenissen te blijven herinneren, wil de stad een vredesbeiaard die elke maand minstens één keer zal luiden. De beiaard wordt gefinancierd door de kerkfabriek, de stad en sponsors. In de grootste klok van de beiaard zullen de namen van de slachtoffers gegraveerd worden, en ook die van mogelijke sponsors.

(foto: Google Maps)

Auto brandt uit in Rillaar

Deugden en zonden in Aarschot

de
**Balkende
Hoeve**

Weg met ezels op de
Balkende Hoeve!

Skateverbod op
verschillende plaatsen in
Aarschot

Plots geen budget voor vredesbeiaard

GEMEENTE TREKT STAART IN EN WIL AFWACHTEN HOE SPONSORING VERLOOPT

TOM VAN DE WEYER / 02 december 2017 / 02u32

Foto Bollen - Flor Trappers van het beiaardcomité, pastoor Huub en adviseur Marc Van Eyck bij de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Aarschot In haar begroting heeft de gemeenteraad plots geen budget meer voor de prestigieuze vredesbeiaard. “Het dossier was in kannen en kruiken. De aanbesteding is gebeurd, een aannemer kan eerstdaags gekozen worden”, zegt adviseur Marc Van Eyck. Toch trekt de gemeente plots haar staart in. “We wachten een half jaar af hoe de sponsoring verloopt”, aldus burgemeester André Peeters (CD&V). “Het project is nog niet afgeblazen, maar we willen ons niet in financiële avonturen storten”, zegt Peeters. Hij is voorzitter van het AGB Gasthuis, dat het gieten en de aanschaf van de 51 klokken zou financieren. De kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw betaalt de aanpassingswerken aan de dakstoel en de klokkentoren, waar onder andere nokbalken moeten gestoken worden. De klokken zouden moeten galmen boven de Onze-Lieve-Vrouwekerk op 11 november 2018, de dag waarop 100 jaar geleden de Eerste Wereldoorlog eindigde.

De aanbesteding is berekend op een totaal van 760.000 euro. “Oorspronkelijk was het zelfs duurder. De stad geeft 500.000 euro uit, maar ook geen cent meer”, zegt Peeters. “De rest moet komen van de sponsoring door het beiaardfonds. We gaan een half jaar bekijken hoe die verder loopt. Als de sponsoring binnen zes maanden niet genoeg opbrengt, zie ik het somber in voor het project. Bij de provincie hebben we een subsidie aangevraagd van 70.000 euro, maar of we die krijgen is nog onduidelijk.”

Liever geen risico's

Hoewel Peeters erg achter de klokken staat, loopt het stadsbestuur bij de begroting van 2018 liever geen risico's en maakt het half miljoen voorlopig nog niet vrij. “Nochtans zal de beiaard Aarschot geen windeieren leggen”, zegt adviseur Van Eyck. “Als de stad een half miljoen in de beiaard investeert, haalt ze er drie miljoen weer uit in dertig jaar.”

“De klokken verdienen zich terug in stadsmarketing”, zegt Van Eyck. “De beiaard is ter beschikking voor feesten en huwelijken en speelt deuntjes op bestelling, zelfs via een app. Toeristen komen ervoor naar Aarschot. Er zouden elk jaar 2.000 bezoekers in de toren klimmen. Ook de horeca rond de markt pikt een graantje mee tijdens concerten.”

Van Eyck acht het nog mogelijk dat op 11 november de vredesklokken luiden in de toren van de Onze-Lieve-Vrouwekerk. “Zodra de stad groen licht geeft kunnen de aanpassingswerken beginnen. Die duren 90 dagen. Het gieten van de klokken duurt zes maanden.”

Flor Trappers van het beiaardcomité is ook een stuk optimistischer dan zijn burgemeester. “We hebben al 167.000 euro ingezameld. 27.000 euro is intussen uitgegeven aan voorbereidende werken aan de klokkenstoel. De sponsoring loopt sinds 2010. Het zou zonde zijn te stoppen met de inzameling. Als de stad niet meer wil bijspringen gaan wij verder met minder klokken en enkel met sponsors.” Op 8 december wordt om 20 uur in de kerk een kerstconcert gehouden, ten voordele van het beiaardproject.

Home Sector Over ons Nieuws Fondsen Projectoproepen E-news
Aanmelden / registreren

BETROUWBARE INFORMATIE OVER GOEDE DOELEN

1 Meer vertrouwen

Deze database bevat betrouwbare gegevens over 5.000 Belgische verenigingen en stichtingen. We updaten de database dagelijks, op basis van informatie van officiële bronnen en de goede doelen zelf.

2 Steun een goed doel dat bij jou past

Wil je een goed doel steunen, financieel of als vrijwilliger? In deze database vind je meer informatie over verenigingen en goede doelen die jou nodig hebben.

Een website van de

Samen werken aan een betere samenleving

Home / Organisatie

Vredesbeiaard Aarschot Eredienst

Officiële naam: KERKFABRIEK ONZE-LIEVE-VROUW

Adres
Jan Van Ophemstraat 19
3200 - Aarschot

Cultuur/patrimonium

Oprichtingsjaar
1980

Telefoon (algemeen nummer)
+32 (0) 16 56 51 10

Stuur ons een e-mail!

Bezoek onze website!

MISSIE

AARSCHOT - Als herdenking en eerbetoon aan de slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog wordt in de OLV-kerk van Aarschot de Vredesbeiaard gebouwd. Die zal volgens de planning klaar moeten zijn in 2018, precies 100 jaar na het einde van de oorlog. Oude obussen uit WO...

MEER

FOTO'S

FILMPJES

FINANCIËN

JAARLIJKSE ONTVANGSTEN:

100.000€ - 200.000€

PROJECTEN

De Vredesbeiaard van Aarschot

De beiaard zal 51 nieuwe klokken bevatten. Aantal als symbool van het aantal landen die troepen hadden in Vlaanderen tijdens de Grote Oorlog (1914-1). De klokken zullen de namen dragen van de hoofdsponsors en een grote plaquette zal de namen dragen van de sponsors. De...

MEER

ORGANISATIE

AANTAL BETAALDE MEDEWERKERS: 1 tot 4

AANTAL VRIJWILLIGERS: Minder dan 20

MEER INFO OVER DE ORGANISATIE